

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
на місяць . . . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Ще дещо про сесию ради державної.

(X) До загального погляду вчерашнього про сесию довгого парламенту маємо ще додати деякі подробиці, які кидають певне світло на се законодавне тіло.

Правительство внесло від себе в польській палаті 31 предлог, з яких 18 полагоджено. Наглих внесень було 168, з тих полагоджено 38. Самостійних внесень від послів вийшло 122, а розправу переведено над 5-ма. Інтерпеляцій до правительства було 1:50. Др. Кербер відповів на 88, Вельзергаймб на 48, Спенс на 34, Віттек на 36, Каль на 48, Бем на 13, Гартель на 35, Джованеллі на 25, разом на 327 інтерпеляцій. Над трема відповідями на інтерпеляції відкрито розправу. До гр. Фетера звертали ся послы з 24-ма запитаннями. Число внесених петицій, з яких лише незначну частину випечатано в стенографічних протоколах, дійшло до кількох тисяч.

Така паперова повинь, яка проявила ся у вношеню інтерпеляцій, наглих і самостійних внесень, ослабила їх значіне і вражіне і длятого переважна їх частина іде до парламентарного архіву і не осягає ніякого успіху. Тим способом ослаблено значіне наглих внесень та інтерпеляцій до правительства.

Слабою стороною посольської палати була недостача парламентарної організації, парламентарної більшости, без якої ніякий парламент нормальний не може обійти ся. Галабурдна обструкція німецька підорвала засаду більшости парламентарної, а натомість того впровадила насилу меншости. Мимо того було виразне змагане назад привернути засаду більшости і така парламентарна більшість естувала від часу великої німецької обструкції аж до часів міністерства д-ра Кербера, поки презес Кола польского Яворский її не розбив, зірвавши союз з Чехами. Крок сей Яворского славлено свого часу яко велику політичну подію, однак опісля показало ся, що така парламентарна більшість є необхідна для правильної і систематичної парламентарної роботи, а в деяких случаях показувало ся, що при важних голосованях н. пр. над цилейскою справою давна парламентарна більшість сама найшла ся.

Намість парламентарної більшости настала в теперішній раді державній парламентарна олігархія. Як звичайно, так особливо тепер мають значіне і вплив великі клуби парламентарні. Міністер-президент др. Кербер умів безпристрасною терпелівостю а іноді рішучими погрозами приєднувати парламентарні сторонництва для осягнення цілий правительства а бодай наклонити їх до пасивного відпору.

В сій парламентарній олігархії уміли собі ческі послы здобути первостепенне місце, так що в дійсности они кермували долею ради державної, а навіть численне сторонництво німецьких людовців, за яким звичайно стояли поступовці і вірноконституційна шляхта, були приневолені уступати напорови Чехів. Недостача парламентарної більшости доводила нераз раду державну

до критичних хвиль і заколоту, однак міністер-президент, на позір зависимий від сеї парламентарної олігархії, умів дрібними уступками і жертвами перевести свою волю і дійти до витиченої ціли.

Серед таких обставин, що в пересправах з правительством мали значіне числово значні сторонництва, було і для руских послів вказаним, глядіти пристановища і піддержки в численнійшій групі. Се було причиною, що посол Барвіньский і товариші вийшли в давний союз з Словінцями і моравскими Чехами, а нещодавно пристав до сего союзу також словінсько-хорватский клуб, так що сей союз тепер числить 27 членів. Є се єдина кристалізаційна точка, около якої повинні згромадити ся disiecta membra полудневих Славян і решти руских послів, а тоді значіне і вплив такої поважної групи був би значний. До сеї справи ще повернемо иньшим разом.

ДО ПИСЬ.

З Куритиби (в Парані).

Може оно буде вже і спізнєне, але хочемо поділити ся з Вами радісною вісткою. В Куритибі на Благовіщенє відбула ся перший раз Служба Божа у своїй власній каплиці. Відправив єї наш незабутний о. Мартинюк на прощанє, бо вже відїздив назад до вітчизни. З між нечисленних подвигів, які сей невтомимий святицник доконав тут для віри і народа, се було єго послідне діло.

Як може вам звісно, Куритиба є столицею Парани, віддалена на пів дня їзди залізницею від морської пристани, лежить в урожайній і здоровій околиці. Кождий приїзжий до Бразилії мусить повернути до Куритиби, бо она є осідком властей, а також важна, як центр торговлі. Має ціху великого міста і числить коло 50.000 людей. Всі пороки великих міст загніздили ся також і тут: пиянство, биятики, рознуста, карти... Однак наші Русини, яких є коло 150 родин, відзначують ся робучістю і чеснотами духа, а заразом сильним почутєм солідарности і любови до свого.

Вже від давна збрали ми складки на дім Божий, але задля дорожній ґрунту в самім місті не важили ся на кунно. Аж ось о. Мартинюк, обїхавши на прощанє єще раз всі кольові Русинів в Бразилії завіттали до Куритиби. Наше щастє хотіло, що кілька днів они мусіли тут чекати на корабель. І невтомимий душпастир використав сей час, щоби довершити памятне діло на хвалу Божу. Своїми радами і заохотою заґрів нас і одушевив всіх до справи будови власної каплиці. Відбуло ся кілька сходін; ось, слово по слову, розповіли люди, що один Італієць виїздить з Куритиби і продає свою реальність, положену недалеко від осередка міста, в сій части, де переважно замешкують Русини. Пішли ми разом з о. Мартинюком оглядати і всім дуже подобав ся домок, положений дуже гарно на горбочку. Згодили ми ся з Італійцем за ціну, але грошів було у нас за мало. Однак люди вже так були наважили ся і так одушевили ся, що зараз таки зачали скидати до складки навіть більші суми, так що ще того самого дня ми могли Італієцєви заплатити май-

же цілу ціну, а незначну решту обовязали ся заплатити до року.

Тепер зачало ся спрятанє. Наші люди взяли ся до роботи. Треба було стінку вибрати, на те місце вєадити підлогу, вимити, підмазати, вибілити, вихарити... На другий день стояла хатка біленька, чистенька, як з пуделка з новим хрестом на даху на знак, що се дім Божий. А в середині по одній стороні сінній велика святилиця, а в ній пристроєний вітвар з образом Матері Божої, дарованим о. Мартинюком. По другій стороні сінній є ще дві комнаты.

Рано ми зійшли ся на посвяченє дому і першу відправу. О. Мартинюк в святих ризах став правити Слово Боже, якого ми давно вже тут не чували. Нарід залєг каплицю і подвірє. Сльвів вірних лунав далеко, а вишком по їх лицях котились сльози... сльози радості! Отсе, далеко від своїх і від рідного краю ми можемо знов хвалити Бога дорогою нашою рідною мовою. І нам всім здавало ся, що ми немов близше стали Бога, бо хоть знаєм, що він всевидучий, то здавало ся нам, немов ми тут за світом, у тій чужій чужині, навіть єму затратили ся з очей... А тепер рідна мова, животворне Боже слово знов ободрило нас і покріпило. Оно пригадало нам, що ми не видідичені, не опущені ні Богом, ні людьми, що маєм право до життя, до повного, нашого народного, споконвічного і вічного життя! І наша нова доля стала нам лекшою і сей новий край милійшим і ті ріжновязичні люди близшими, бо ми почувли себе тут свідомими горожанами краю, Русинами! А за те все честь і слава о. Мартинюкови, що доброю радою і заохотою пособив доброму ділу, честь і слава Куритибианам за їх любов і жертволюбність для загальної справи і св. віри!

PS. Також на кольові Марцелії, місцеві Русини, яких є 30 родин, побудували каплицю за привукою о. Мартинюка. Щире Спаси-Біг' сему труженникови, що за такий короткий час лишив тревалі сліди своєї діяльности на бразилійській землі, а єще треваліші в серцях бразилійских Русинів!

НОВИНКИ.

— Календар. В неділю: гр.-кат. Кирила; рим.-кат. Павлина. — В понеділок: гр.-кат. Тимотея; рим.-кат. Зенона. — В вторник: гр.-кат. Вартоломея; рим.-кат. Іоана Крестителя.

— Наші фейлетони. Передовсім ділимо ся з нашими читачами вісткою, що небавом вийдуть з друку окремими відбитками «Артистичні думи» Антона Крушельницького і «Оповіданя» Андрия Веретельника. По скінченю комедії Льва Лопатинського «Парація», що вийде рівнож окремою відбиткою, помістимо кілька оповідань Юрия Кніга, а в липни пічнемо печатати «Листи з чужини» д-ра Ярослава Окуневського. Імя знаменитого письменника-подорожника є хіба найліпшою рекомендацією для єго творів. Так вийде другий том «Листів з чужини». Перший том приняла наша публіка з великою прихильністю, а не сумніваємо ся, що так само сердечно прийме і другий том. Будуть се вчисти передруки, вчисти цілком нові, доси неопечатані записки. Впорядкованєм займе ся видавець І тому «Листів з чужини» п. Д. Лукінович. «Листи з чужини» будуть печатати ся в такім порядку: I «В Єгипті», II «Занзібар», III «Танґер». Дальше підуть записки з ріжних країв Європи і Азії п. з. «Quae supersunt» а вкінці «Записки моряка», що навіть не підходять під подорожні спомини, а злучені з попередними лише особою автора і способом писаня.

— **ВПреосв. митрополит Шептицький** візитує тепер парохії бувшого тернопільського округу і перебуває нині і завтра (в неділю) в містечку Струсові, в понеділок і в вівторок буде в Прошовій, а в середу в Люблянках коло Збаража.

— **З'їзд товаришів**, що покінчили руску гімназію у Львові в 1897 р., який заповіджено на 2 липня с. р., відложеної на осінь в наслідок бажань зголошуючих ся товаришів, яким сей день і пора не є догідні задля родинних і службових обставин. Новий речинець з'їзду означити ся пізніше. Тов. *Я. Витовинський*, тов. *Л. Лопатинський*, тов. *К. Студинський*.

— **Вечерниці замість прогульки.** Тов-а «Кружок українських дівчат» і «Січ» у Львові з причини непевної погоди устроюють завтра в неділю в комнатах «Рускої Бесіди» вечерниці з подібною програмою, з якою мала бути прогулька на Погулянці. Закуплені білети вступу є важні й на вечерниці. — *Комітет.*

— **Проф. др. Іван Копач** виголосив в середу 18. с. м. в тутешнім Товаристві фізіологічнім (в археологічній салі на університеті) відчит на тему: «Найновіші погляди на науку фізіології клясичної і Грецька хрестоматія Вілямовіца-Меллендорфа». Прелюгент обговорив насамперед питанє про вплив творів штуки на душу чоловіка і схарактеризував єго як *естетичну суґґестію*. Твори штуки впливають на нас суґґестивно, т. зн. викликають в нас (очевидно в степені пропорціональнім до нашої вражливости) ті самі чувства і настрої, які артист з своєї душі вляв в них як в символи. Чим більший артист, чим доскональший твір штуки, чим більша у нас склонність і податність до дотичних вражів, тим міцнійша суґґестія. Ся суґґестія, як і кожда иньша, належить до процесів психічних, що відбувають ся понизше границі повної свідомости — im Unterbewusstsein, каже психологічна німецька номенклатура — і тому то так тяжко відповісти на питанє, чому нам щось подобає ся. Старинні грецькі і римські майстри слова і долота ще й нині по части не перевищені (н. пр. в різьбі), але мусять ділити ся славою з новочасними великанами: Дантом і Шекспіром, Гетом і Міцкевичом, Міхель-Анджелом і Бекліном. Вправді через те они стратили давнійше з коначности признавану їм одинокість, але через те ще не стратили права на те, щоб служити їй дальше розвоєви загального образования у новочасних поколіннях, бо *свідомість історичного розвоєву духа людського* є в як-раз тим елементом, що чоловікови дає право належати до великої громади культурного людства і називати себе справді освіченим, культурним чоловіком. Розуміє ся, обсяг історичної свідомости може бути ріжний. Та бодай се певне: 1) що чим він більший, тим ліпше; 2) що знанє старинної культури грецької і римської яко жерела усеї новочасної європейської є — побіч знаня

розвоєву власного народу — для провідних верств кожного новочасного народу європейського необхідно потрібне вже хочби для типового розвоєву сеї культури, до гори і в долину через всі можливі стадії суспільної еволюції. Та иньша річ, чи не можна би заступити ориґіналів — бодай в коначній часті — копіями і переводами. Св'яте Письмо знаємо всі лиш в перекладі, а прецінь се книга, з котрою иньший твір світової літератури не може рівнати ся що-до ширини і глибини впливу на цілі маси європейських і позаєвропейських народів. — По відчиті відбула ся оживлена дискусія над порушеними питаннями.

— **З Тернополя** пишуть нам: Особа п. д-ра Ковеницького, тернопільського лікаря, котрий на зборах Szkoły ludowej в Бережанах, звивав усіх Поляків, щоби уживали всюди лише польської бесіди та боронились против Русинів, навела нам на гадку справу, котра як-раз свідчить про те, що Поляки завсіді уміють кричати, що їм дієсь кривда, а тимчасом самі раді би усе у свої загорнути руки зі шкодою Русинів. Після організаційного статуту тутешньої учительської семінарії має соматологія викладати ся по руски. Тимчасом виклад соматології поручено *Д-рови Ковеницькому, котрий не лише, що не вміє по руски, але по мисли предложеній ним резолюції, не хоче говорити інакше як по польски*. В місті маємо тепер аж двох молодих, спосібних лікарів Русинів, котрі могли би проте далеко ліпше та з більшим хієвом для молодіжи, як також по мисли організаційного статуту, викладати соматологію по руски. Тому просимо кравчу шкільну Раду, щоби звільнила д-ра Ковеницького від того обовязку, який єму безправно поручено сповняти, — а постарала ся о те, щоби виклади соматології відбували ся в рускій мові.

— **Черновецька молодіж на гробі Ю. Федьковича.** «Буковина» пише: Від трох літ співають наша молодіж середних шкіл обох полів на гробі нашого соловія Ю. Федьковича, щоби бодай раз на рік, в суботу перед зеленими святами, віддати спільно честь нашому поетови, заспівати йому «вічна пам'ять». Пам'ятник і гроб відновили руки нашої молодіжи до непізнаня. Де перед роками буяла буйна трава, там леліють красні цвіти, незабудьки, а навкруг них мов рами зелений барвінок. З яким запалом працювала молодіж над прикрашенєм гробу, видно з того, що група від групи рвала з рук роботу, зазначаючи, що то она покликана до сеї або иньшої роботи. Побіду в тих перебігах відніс «кружок українських дівчат», бо єго члени успіли самі власноручно помалювати цілий пам'ятник сірою барвою, позолотити лавровий вінець над фотографією і букви на плитах, позасаджувати нові цвіти над гробом. В суботу 14. с. м. рано зібрали ся майже всі рускі ученики обох гімназій, семінарії мужескої і жіночої, «кружок українських дівчат» і академики над гробом, о-

чікуючи сьвящеників, що відправляли у каплиці померших митрополитів, щоби они і над гробом Федьковича відспівали панахиду. Кожда група молодіжи зложила на гробі гарні вінці з синьожовтими лентами і з золотими надписами: від гімназіастів, семінаристів, від «кружка українських дівчат». Незабавом появил ся консісторіяльний радник о. Ганіцький і унів. проф. о. Єремійчук і відправили панахиду, котру супровожав мужеский хор середних шкіл під проводом питомця уч. семінарії Томоруґа. О. Ганіцький закінчив панахиду словами: «Слава і честь нехай тобі буде молодіжи!» І ми закінчимо свій опис: «Слава і честь нехай тобі буде молодіжи, що вже зараня пізнаєш свої обовязки і сповняєш їх, відаючи честь заслуженому, великому мужеві!»

— **Почтовий уряд «Львів 12».** На час отворення соймової сесії аходить в жите з днем 20. червня с. р. в будинку соймовім почтовий уряд під назвою «Львів 12». Сей уряд буде займатися тільки приймаємем посилок почтових всякого рода і телеграмів.

— **Забобони.** З Гуцульщини пишуть нам: В селі Довгополі волоскім над Білим Черемошом помер сеї весни один старий чоловік, котрий знав предсказувати дощ і погоду, чи як кажуть Гуцули «годину» і «вереме». Перед смертю мав він виговорити ся, що як помре він в літі, то буде ціле літо дощ іти, а як в зимі, то впадут великі сніги і буде зима дуже люта. Хиба що би поклали єго в деревище (домовину) лицем на спід і дали єму в зуби камінь, що на ній баби перуть шматє на ріці. — Ворожит помер десь по Великодних святах і в самій річі були дуже слотливі дні, тож з початком червня зібрало ся кількох газдів, викопали в ночі на цминтари домовину, відбили віко, обернули небіщика лицем на спід і всадили єму в зуби кавалок відповідного каменя. Тої днини мала бути в Довгополі велика і страшна туча — як впевняли мене Гуцули — «хотіло усе село вітратити». — Від того часу була дійсно кільканадцять днів погода.

Сими днями пустились однак великі дощі, так що ріки і потоки наробили багато шкоди. Між иньшими Черемош зірвав мости в Устеріках і в Вижицях.

— **Красивий виділ** предложити соймови проєкт підвищення платні народним учителям, який війшов би в жите від 1. січня 1903. Загальна квота, о яку має підвишити ся платню, вніесе 670.000 К. Полішенє платні відносить ся лише до тимчасових молодших учителів, бо старших учителів перенесуть з найгірше платної III кляси до I і II кляси, а III клясу знесе ся.

— **Віденські дневникарі** відбули позавчера збори, скликані «Клубом віденської праси» в справі нарад над проєктом нового прасового закону. Зборам проводив редактор Румпф. Референт п.

16)

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ПАРАЦЯ.

комедія в 3 актах зі сьпівами.

(Конець).

Сцена XI.

Тіж, ЯРИНА.

ТРАЧКЕВИЧ

(до Ярини, що виходить з хати в рекізитами).

А бачите, пані, що провідник вже є. Пав професор не забули на свою орудку.

ЯРИНА.

Се треба хиба в комині записати углем!

ГАНЯК.

Ей, ти уциплива панно! Нехай но я лише розповім за твої шкільні часи, то зараз вияснить ся, чому ти так остриш свій дотеп на професорах!

ГАНЯКОВА.

Ходи, ходи, Володку, там чекає на тебе твоя кава.

ГАНЯК.

Ні, ні серденько. Треба єї зілляти до фляшки і закоркувати — я випю єї на найближшій попасі.

ГАНЯКОВА.

Тоді буде цілком зимна — аж тоді готова тобі зашкодити.

ГАНЯК.

Але випю в свій час — се перше правило гігієни (віджодять).

Сцена XII.

ЯРИНА, ТРАЧКЕВИЧ.

ЯРИНА.

От тут ваша торба. А се знищений вчешний шкіц.

ТРАЧКЕВИЧ

(бере).

Справді се був лише шкіц в моїм житю... на цілком хибних контурах!

ЯРИНА.

А всеж таки не годило ся нищити розпочате діло.

ТРАЧКЕВИЧ.

Дуже добре стало ся, що я переломив се в сам час. Я завів ся сильно на сих людях. Так, як сей образ, тепер вже все з ними переломане (кидає образ від себе).

ЯРИНА.

А, ви натякаєте на що иньше! Зачинаю вас розуміти.

ТРАЧКЕВИЧ.

Я бажав би цілою душею, щоби ви мене зрозуміли. Бо ви причинили ся не мало до сего перелому. Один ваш погляд, одно ваше слово озарило мені світ иньшими красками, вказало ширші видокруги.

ЯРИНА.

Не знаю, як се могло було стати ся. Зов-

сім не почувую ся ані до таких поглядів, ані до таких слів.

ТРАЧКЕВИЧ.

Ми, артисти, відаємо ся цілою душею нашої штуці. Поза нею тратимо з очий навіть нашу власну особу. Хватаємо за все, що може послужити нашому артистичному розвоєви, не оглядаючись при тім, чи оно нам самим не вийде на шкоду. Ціле наше єство складаємо на жертвеннику штуки. Моє особистє щастє не обходило мене нічого, моя особа була для мене лише средством для осягненя ідеалу.

ЯРИНА.

Я думаю, що як-раз тому треба плекати се средство. Дорога до ідеалу далека, а шануючи своє «я», артист шанує і свою штуку.

ТРАЧКЕВИЧ.

Так, пані, я поняв се відразу, коли побачив вас тут, серед сего окруженя. Яка несказана ріжниця, який контраст! Я чув себе в силі ублагороднити се окруженє, піднести єго до себе, — а тимчасом пізнав, що сам ще мушу ублагороднити ся, щоби стати гідним вашого товариства.

ЯРИНА.

Як ви пересаджуєте, пане Трачкевич! Що ті люди в дійности булв може иньші, як ви собі уявляти, — се вже не ваша вина.

ТРАЧКЕВИЧ.

Але і я був иньший, коли сего не бачив, коли оно мене не разило! Тепер я пізнав, що се є спільність почувань, гармонія душ... і колиб міг висказати все, що чую в груди...

ЯРИНА

(переривав, оглядаючись на гостинця).

Вже Іванко надійшов з конем. Час нам в

Пухштайн обговорив проєкт нового закону, висказався про него з великим признанем. Вкінці замітив деякі недостатки в проєкті, як приміром ограничене кольпортажі, яка повинна бути дозволена в повнім значіню сего слова. По промові референта піднесено в дискусії, а описля ухвалено резолюцію щоби обиду чести, сповнену друком, рішали окремі апеляційні сенати, в яких склад входили би фаховці-асесори з днешникарских кругів. На сїм покінчено наради. — За 2 або за 3 тижні відбудуть ся нові збори, на яких предложать проєкт заведеня обовязкових заводових Стоваришень днешникарів.

— **Торговельники живим товаром.** Вчора прийшла вість до Львова, що в Понтафель арештовано якусь паню зі Львова, що везла з собою дві дівчини до Удіне. Одна з дівчат була 18-літня, а друга 19-літня; обі походили зі Львова, а везено їх до Буенос Айрес до дому розпустити, як показало ся з листів, найдених при арештованій.

— **Женщина начальником стації.** На стації Вільній залізницї Боцен-Меран буде від 1. січня 1903 сповняти обовязки начальника стації жєвщина, яка відбула практику і здала всі вимаганя іспити.

— **Новий модель самоходу** предложив інженер Серполлет міністрови робіт публичних у Франції. Самохід є призначений для перевозу осіб межи Парижем а Руен. Сей віз, на 40 осіб, паровий, опалюваний алькоголем, має переїхати просторонь 125 кілометрів межи тими двома містами в одній годні. Если проби, які в найкоротшій часї мають ся доковати, викажуть успішні результати, то комуїкацію того рода продовжать до Гавру.

— **Дрібні вісти.** В західній Галичинї поза Краковом повпливали всі ріки в наслідок дощів в горах. На деяких залізничих шляхах здержано рух поїздів, бо вода підмулила насипи. — Пос. Жигмонт Яворський зложив посольський мандат до сойму з виборчого округа міст Ясло Горлиці. — З касарні у Львові утік Власій Василевич, артилерист 2. батерії, 11. полку. — В парку Йордана в Кракові стрілив собі три рази в голову Петро Костельняк з Теревовлі і тяжко зранив ся.

Посмертні оповістки.

О. Григорій Гнатович, парох в Добротворі, львівської архієпархії, упокоїв ся дня 15. с. м. в 79. році житя, а в 48. р. священства. В. с. п.!

Анна Янкевичева, вдова по бл. п. Івані Янкевичу, б. приходнику в Ганусівцях, упокоїла ся у свого сина в Межигірцях дня 12. с. м. в 95. році житя. В. І. п.!

— **Ілия Козак**, кандидат III. року учительської

семинарії, упокоїв ся в Станиславові дня 18. с. м. в 21. році житя. В. с. п.!

— **Стефанко**, синок пп. Олени і Володимира Гнатиюків, помер у Львові дня 19. с. м. в першій весні житя. В. с. п.!

Краєвий Сойм.

По 11. год. почалась заповняти палата. Повно і гамірно. Всї польські ексцеленції явили ся в комплетї: Яворський, Дїдушицкий, Залеский, Абрагамович, Ст. і Каз. Баденї, Єнджейович — і новий ексцеленция, маршалок А. Потоцкий. Намісник гр. Пінїньский з радником двору гр. Лосем заняли свої місця по правій сторонї президиальної трибуни, а на галериях повно пань і публики.

Отворене.

О 11. год. 40 мін. маршалок по трикратнім стукненю булавою, заняв слово і виголосив промову, серед якої відозвав ся по руски:

Краєвий видїл предкладає. Високому Соймови цілий ряд справоздань і внесень дотично всіх галузий краєвої господарки. Обсяг діла краєвого видїлу росте заедно і вимагає конечно збільшеня етату урядників. Наслідком організації окремого відділу управи будови, яку сойм вже двократно поручав, належить помножити технічні сили залізничного бюро. Предложені Соймови знатні меліораційні роботи, як також предвиджувані праці при каналах і регуляції рік, вимагають конечно рівнож збільшеня числа інженерів, аби нас не заскочили роботи, яких ми не були би в силі виконати, або принайменше добре перевести. — Дальші уступи промови подамо згодом. Маршалок закінчив окликом в честь цїсаря, який палата одушевлено повторює тричі.

Особисті справи.

З черги удїлено коротких відпусток 9 послам, а на цілий час сесії пп. Сангушці, Дунаєвському і Олесницькому. Маршалок повідомлює, що пос. Жигмонт Яворський зложив мандат, а секретар відчитує поданя суду о виданє пп. Стояловського і Сколишевського.

З днешного порядку

відіслано подані нами вчєра внесеня до відповідних комісій.

Пос. Козловский підпирас своє внесенє

в справі охорони плодів рільництва, лісництва і рільничого промислу супроти російської, румунської і американської конкуренції висшою як до тепер опікою правительства і в справі забезпеченя тим плодам торговиць у внутрі держави. Дальше жадає бесїдник забезпеченя рільництва при торговельних трактатах та перестеріганя Німеччиною ветеринарийного закона. Внесенє переказано комісії краєвого господарства.

Руска гімназия в Станиславові.

Пос. Барвіньский промовляє в справі свого внесеня на основанє в Станиславові висшої рускої гімназии, зачинаючи поступенно від I-ої класи. Внесенє переказано шкільній комісії. Год. 2. засїданє трєває дальше.

Телеграми.

Відень, 21. червня. З Лондона доносять, що недуга англійского короля є поважнійша, як про се голошено в урядових комуїкатах. Стан здоровля короля є досить грізний. Король має нездужати на серце, в наслідок чого часто омліває.

Будапешт, 21. червня. Нинішній урядовий днешник оголошує: Архикнязь Франц Фердинанд буде присутний при коронації короля Едварда в Лондонї яко заступник цїсаря і короля. Є звичаєм, що в такій подорожи товаришить архикнязєви більша дружина з тих кругів, що не належать до звичайної дружини двора. І ту угляднено, аби архикнязєви, який їде в заступствї цїсаря і короля, товаришили горожане обох держав, причім намір якого небудь федералістичного угрупованя в складї сеї дружини, як се в остатнім часї деякі хибно догадували ся, є зовсім виключений. — Яко заступник угорского короля буде находити ся в дружинї архикнязєв угорский кавалер кн. Фестечіч.

Відень, 21. червня. Міністер Резек був вчєра на авдїєнції у цїсаря. В віродостойних кругах говорять, що цїсар не прийав єго димісії.

Медіолян, 21. червня. В північній Італії панувє слота і холод, а в горах уняли сніги.

Париж, 21. червня. На жертви вулькану Мт. Пеле на Мартинїці зібрано доси 3 мільони франків.

дорогу. Не сїдайте на пєгаза фантазії, але займіть ся ласкаво сею гуцульскою шакапою.

ТРАЧКЕВИЧ.

Се не фантазия, панно Ярино, а висказ мого горячого чутя... Може за палко говорю, нїбачте, але оно саме рвєсь на уста, бо переповняє мєє ціле єство (за відходячою). І кляню ся Богом, що на верху Зелемія я докінчу се, чого не дали менї тепер досказати до кінця.

Сцена XIII.

Тїж, ІВАН, ПАРАЦЯ, ЯРКО й БОГДАН.

ЯРИНА

(до віснї).

Подавайте річи на коня. Вже є провідник (всі виходять з річани).

ІВАН

(з конем).

Коняка міцна, спокійна. Можуть ще і паничі присїсти ся.

ЯРКО.

Я поїду, я, я буду єго тримати за цуглі.

БОГДАН.

Мамцю, я хочу їхати на кони! Ярکو не хоче мене пустити.

ІВАН.

Ходи но сюда, Богданку! Сядете оба на коня — не бій ся.

ЯРКО.

Обом не можна, буде за тяжко на коня.

ІВАН.

Як кінь змучить ся, то ми з Парацею возьмемо багаш на плечі, а ви будете їхати.

ПАРАЦЯ.

Ото, цікавий парубок! Добре, що хоть коняку пожалував, коли не мене.

ІВАН.

Га, у нас так водить ся: мужик коня запрягає, а сам віз понихає...

БОГДАН

(висїдаючи).

Але я буду тримав цуглі, не Ярکو.

ІВАН

Будеш, будеш, Богданку!

ЯРКО.

Я так не хочу! Я хочу цуглі тримати.

ІВАН.

Будете оба тримати, Ярку: один за цуглі, другий за підхвостє.

ЯРКО

(завстиджений).

Ей, — то най він їде тепер, а я буду потому.

ІВАН.

От, видиш, так в згодї найліпше, будете оба міняти ся.

Сцена XIV.

Тїж — всі — рєшта.

ГАНЯКИ

(убрані, як до дороги, входять трохи пізнійше, за гасдами).

ВАСИЛЬ.

Ну, так вже діло, мовби покінченє. Я пристаю на всьо, як ми умовили ся. Тільки вперед

спєкаймо ся сеї Параски. (Павза — до Івана). Менї тут розказували, Іванку, що ти вже два роки тому любив ся з Парацею. Чи се правда?

ІВАН.

(з уданою повагою).

Не правда, павє, бо ми ще любили ся тому десять літ, коли она пасла гуси, а я поросята.

ВАСИЛЬ.

А чи правда се, що вчєра ви дали собі слово, що станете під вінець?

ІВАН.

(так само).

І се неправда, бо такого одним словом не можна сказати. Між нами була некортка бесїда!

ВАСИЛЬ.

А чи правда се, що ти за Парацею не хочеш жадного віна?

ІВАН.

І се таки неправда. Опікунам дам се на письмі хоть зараз, (ніби несміло, чужаючись) але з небіщиком татуєм я буду мати ще свій обрахунок...

ВАСИЛЬ

Гей, крутий ти хлопець, Іванку — нївроку тобі! А коли так було, як кажеш, так от опікуни Парацині годять ся і я пристаю на се, щоби ви побрали ся. (Іван і Параця цілуют єго в руку, Василь тремтячим зі зворушеня голосом). Подякуйте перше опікунам, що до розуму довели тай благословити хочуть. (Они цілуют).

ІВАН.

(цілуючи в руку Явдоху).

Дякую вам за мій розум, Явдохе, а не

Надіслане.

Водолічнице заведене і пенсіонат
„КІСЕЛЬКА“ (Львів)

отворений цілий рік
приймає хорих на побут в пенсіонаті і до
лічення амбулаторного. — Всяких пояснень у-
дїляе управитель заведеня

Др. Едмунд Ковальський
доцент гідротерапії на львівськїм
університетї.
(2—10)

Зарваницю

ул. Руска ч. 3. Цїна з поштовою оплатою 25 сот.

поему Василя Шу-
рата можна з замо-
вляти лише в Став-
ропигійській кни-
гарни у Львові,

ВИСОКИМ Ц. К. НАМІСНИЦТВОМ КОНЦЕСІОНОВАНЕ
БЮРО ПОДОРОЖИ і СПЕДИЦІЙНЕ
СОФІЇ БЕСЯДЕЦКОЇ, ОСЬВЕНЦІМ, ДВОРЕЦЬ

продає
білети залізничні
окружні

корабельні карти
I-шої і
II-гої класи

як також карти межипокладові для переселенців до Америки.

★ Цїни найнижші. ★

★ Вимїна грошей. ★

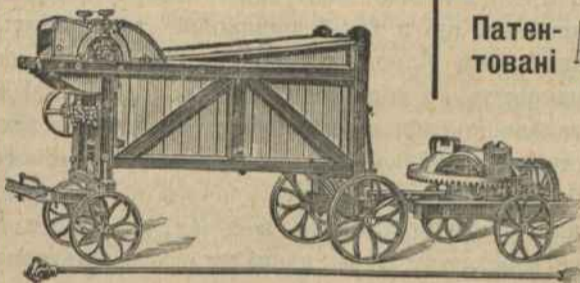
Проспекти даром і оплатно.

(17—26)

* Признані за найлучші *

Сталеві плуги 1-2-, 3- і 4скибові

Бороши до лук та моху складо-
ві і дивіональні. Валки
Обручкові, гладкі і сталеві

СІВАРКИ „AGRICOLA“

Косярки до трав, конюшини і збіжя, граблі до громадженя сїна і збіжя і перевертачі до сїна.

Патентовані Апарати Діпра до овочів, ярин і т. п.

Праси до вин і овочів, ярин і т. д.
Млинки на овочі і ягоди.
Машины до толоченя винограду.

Патентовані „Молотїльні“ оборотні і обручкові, ручні, кератові і парові; на керати від 1—6 копій

Самодїльні патентовані сикавки „Сифонїя“ до нищення мшиць на виноградї, рїваку та земної блошки.

Кїтлові печи до переносеня. Парові машинки до паші. Найновїйші Млинки до чищення збіжя.

Сїчкарні системи Гексела. Млинки до шротованя, та до краяння бураків.

* Ручні праси до сїна та соломи *

постїйні і до переносеня як також всякі иньші господарекї машини.

виконують і доставляють після найновїйшої системи

PH. MAUFARTH & Co.

ц. і к. уприв фабрика машин рїльн., відливарня залїза і парова кузня. у Відни, II. Taborstrasse Nr. 71.

Заснована в 1872 р. 750 робїтників.

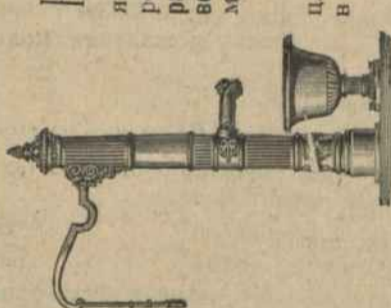
Вїдзначена 490 золотими, сїрїбними і бронзовими медалями на всїх бїльших виставах.

Вичерпуючі каталогї і численні лїсьма з признанєм — даром. заступці і відпродавці пожадані.

COLOSSEUM Ernesta Thoma
у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Соїїшна
Найславнїйша програма!
від 1. до 15. червня 1902.
При співучастї вїйскової музики 30. п. п.
1) Увертюра. 2) Сестри Pomtelli, воздушні артистки. 3) Schütz і Werg, тирольскї дуетисти. 4) Marie і Maar, туристка і селянка. 5) The Orlanos, найславнїйші американскї пародисти екцентричнї. 6) Mr. Ronald, зі своїми псами (живї образи). 7) Орхестра (Реклямограф). 8) La belle Valesca, зі своїм репертуаром „Retour de Bal“. 9) Les Berlov'es, французскї дует. 10) Mr. Aleksander, голова їзда на столї. 11) Американскїй бїоскоп, нова серія живих фотографїй.
Що дня о 8. год. вечером велике представенє. В недїлю і свята два представеня. Що пятницї High Life представленє. Бїлети вчаснїше можна замовляти і набути в конторї Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Льоси на сплати місячнї з правом жено першої рати поручає банковий дїм Шїц і Хаас (Schütz і Chajes) у Львові пл. Марїйска ч. 7. Купно і продажа ефектів, льосів і монет. Виплата купонів. Безплатна ревізія льосів і ефектів. Проспекти висилає ся оплатно.

Найдешевші, тревалї **КЕРНІЧНІ ПОМПИ**
як також помпи всякого рода і до кожної цїли, рури, тревалї мотори вітровї, водопроводи будув перше моравске заведене для водопроводів і помп Ант. Кунц ц. і к. надворний доставець в Mährisch-Weiskirchen. 3(10-24).

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.
Лев Лопатинський.
* * * **Конкурс на мужа** * * *
комедия в 5 актах з мїського побуту.
Цїна 90 сот.
Через п'ять не довгих актїв гумор дїяльогї і комїзм ситуацїй не мають унестї веселому настроєви шутки, яка надає ся так для вистави аматорских кружків інтїлігенцї, як і для легкой лектури. *Набути можна в Старорипигійській книгарни у Львові.*

благословїть дуже мїцно, аби не болїло. (Всї смїють ся).

ЯВДОХА.

Ой, ти ледарю, тобі все жарти в голівї!

ВАСИЛЬ.

А тепер, коли вже так має бути, та і я сам не від того, аби оженити ся з такою багатою та хорошою дївчиною, як та, наша Настуля. Она на се згодила ся (всї поглядають зачудовано на Настю, яка стоїть зима та горда) і старї не противнї, (Явдоха притакує) так щож — коли св'ященник нам шлюбу не дасть!

ЯВДОХА.

А як се так? Що ви кажете? Чому би не мав дати?

КЛИМ.

Я собі сам гадав, що не дасть, бо се чужа, не знана особа.

ВАСИЛЬ

(зі смїхом).

Ой, не тому Климцю, що чужий я тай незнаний, а тому що я єї рїдний стрийко, не хто

иньший, а Василь Федорчак, що ви єго небїщиком зробили!

ЯВДОХА.

Вас... Вас... Василь! (мліє; Иван і Настя підпроваджують єї на приспу і чутяць водою; она очунює скоро і затуливши голову в долонї, зитає ся, рїдаючи).

КЛИМ

(дуже урадований).

Се ти, мїй братику, не помер і приїхав до нас! Не дурно ти менї снів ся (обнимає єго). Прости менї, брате-любчику, що тебе ми скривдили і твою дитину. (Бе ся в груди). Прости, прости, прости, так, як я каю ся тобі.

ВАСИЛЬ.

Праццю, Климе, праццю. Я знаю, що не твоя в тїм вина. (Цїлуют ся).

НАСТЯ

(припадає єму до нїг).

І мене не карайте, стрийку, бо вже досить мене карає лиха доля. Заберїть мене з собою в свїт, до Америки, бо тут мене сором їсть, підо мною земля горить, менї тут не бути між своїми...

ВАСИЛЬ.

Ой Настю, щастя не найдеш і за морем, як єго в твоїм серцю не буде.

ПАРАЦЯ

(на боцї).

Ой, за багато щастя нараз. Боженку, чим я собі єго заслужила у Тебе!

ВАСИЛЬ.

Ходи-ж моя Парацию! най притисну тебе тепер по вїтцївски до груди, моя ти спїртко. (Цїлує єї і віддає Иванови).

ТРАЧКЕВИЧ

(до Ярини).

Отже здає ся, нинїшня прогулька відложена... Позвольте менї, панї, використати сей час, щоби на верху Зелемїня я тим успішнїше мїг сповнити мою клятбу. (Ярина подає руку, а коли Трачкєвич хоче єї піднести до уст, вириває і ударяє єго легко по руцї).

(Заслова спадає скоро).